

**МІНІСТЕРСТВО З ПИТАНЬ
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

НАКАЗ

02.10.08

№ 293

м. Київ

Про затвердження Методичних
рекомендацій з експлуатації крематоріїв
та колумбаріїв

З метою удосконалення нормативної бази в сфері поховання та похоронної справи відповідно до Закону України “Про поховання та похоронну справу”

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації з експлуатації крематоріїв та колумбаріїв, що додаються.
2. Скасувати наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 09.11.07 № 176 “Про затвердження Технічних правил користування крематоріями”.
3. Управлінню благоустрою та комунального обслуговування (О.П.Ігнатенко) надіслати цей наказ до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій для впровадження, використання у роботі та подальшого доведення до відома місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Р.М. Крамаренка.

Міністр

О.Ю.Кучеренко

Додаток до наказу
Міністерства з питань житлово-
комунального
господарства України
від 02.10.08 № 293

Методичні рекомендації з експлуатації крематоріїв та колумбаріїв

Методичні рекомендації з експлуатації крематоріїв та колумбаріїв (далі – Методичні рекомендації) спрямовані на надання методичної допомоги з питання організації належної експлуатації крематоріїв та колумбаріїв при наданні ритуальних послуг з поховання померлих шляхом спалювання труни з тілом померлого та подальшого поховання урни з прахом померлого.

Наведені в Методичних рекомендаціях терміни вживаються відповідно до Закону України “Про поховання та похоронну справу“ (далі – Закон), Типового положення про ритуальну службу, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.03 №193 та зареєстрованого в Мін’юсті України від 08.09.04 за №1110/9709 (далі – Типове положення), Необхідного мінімального переліку вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.03 №193 та зареєстрованого в Мін’юсті України від 08.09.04 за №1112/9711 (далі – Необхідного мінімального переліку вимог), Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.03 №193 та зареєстрованого в Мін’юсті України 08.09.04 за №1113/9712.

При експлуатації крематоріїв та колумбаріїв рекомендується дотримуватись норм санітарно-епідеміологічного і екологічного законодавства.

Пожежна безпека в крематоріях та на колумбаріях здійснюється відповідно до законодавства про пожежну безпеку.

Охорона праці в крематоріях та на колумбаріях здійснюється відповідно до законодавства про охорону праці.

Порядки функціонування та охорони крематорію та колумбаріїв визначаються органами місцевого самоврядування згідно зі статтею 23 Закону.

Відповідно до пункту 2.2 Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, при вході або в’їзді до крематорію та колумбаріїв рекомендується розміщувати для населення спеціальний рекламний щит з інформацією, а саме: основні положення Закону, інші нормативно-правові акти та режим роботи

крематорію та колумбарію, щит із зображенням схематичного плану колумбаріїв чи інших будівель та споруд, призначених для організації поховання.

Для зручності користування відвідувачів рекламним щитом рекомендується дотримуватися таких розмірів при його розміщенні: по ширині до 1м та висоті 0,7м.

З метою орієнтації відвідувачів на території крематорію та колумбаріїв у зручних для огляду місцях рекомендується встановлювати таблички з напрямками руху та маршрутами з дотриманням вимог пункту 1.4 Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань.

Для створення відповідних умов відпочинку відвідувачів та з метою підтримання належного санітарного стану території крематорію та колумбаріїв рекомендується вздовж доріг і пішохідних доріжок встановлювати лави для відпочинку та урни для збирання твердих побутових відходів. Кількість урн для твердих побутових відходів визначається згідно з чинними санітарними нормами і правилами.

Враховуючи емоційний стан рідних та близьких під час організації поховання померлого рекомендується у вестибулі крематорію облаштовувати місця відпочинку та оформляти їх за допомогою квітів.

Для висвітлення наочної інформації, передбаченої вимогами пункту 6 Необхідного мінімального переліку вимог, в приміщенні крематорію у доступному для огляду місці, як правило у вхідній зоні, рекомендується розміщувати стенд щодо:

виконавців послуг, з якими укладені договори про надання послуг, їх адреси, телефонів та режиму роботи;

необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг із зазначенням вартості, особливостей та термінів виконання;

переліку ритуальних послуг із зазначенням вартості, особливостей та термінів виконання щодо кожного виконавця;

необхідного мінімального переліку вимог щодо порядку організації поховання та ритуального обслуговування населення або витягу з нього;

порядку утримання кладовищ, а також інших місць поховання;

порядку охорони місць поховань;

реєстрації поховань померлих та перепоховань;

організації поховання за рахунок державного та місцевого бюджетів;

пільгового обслуговування населення (витяги з положень Закону України “Про поховання та похоронну справу“, підзаконних нормативно-правових актів);

режиму роботи організації, що виплачує допомогу на поховання;

книги заяв, пропозицій і скарг;

режиму роботи та номерів телефонів місцевих органів виконавчої влади та територіального органу у справах захисту прав споживачів.

Для зручності замовника при розміщенні цього стенду рекомендується дотримуватись таких розмірів: по ширині до 1м та висоті 0,5м.

Для організації проведення обряду поховання рекомендується оформлювати ритуальний зал крематорію по доставці труни з тілом померлого із приміщення для збереження померлих до початку громадянської панахиди, де вона проводиться, чи після прибуття траурної процесії.

Після прощання з тілом померлого рекомендується не допускати рідних та близьких до кремаційної зали, оскільки це може призвести до їх психологічного травмування.

При кремації використовуються труни та оббивка трун, які відповідають державним стандартам та нормам.

Для ефективної організації роботи у кремаційному залі рекомендується розміщувати стелажі для допоміжного устаткування, ємності для праху, обладнання захвату та переміщення ємностей, витяжні шафи для охолодження праху і місце для інструментів оператора кремаційної печі.

У крематорії рекомендується організувати систему внутрішньої реєстрації переміщення тіл померлих у процесі кремації.

Прах після кремації рекомендується вміщувати в спеціальну урну, яка герметично закривається, для подальшого захоронення.

В процесі кремації використовують урни, які відповідають державним стандартам та нормам.

Прізвище, ім'я, по-батькові померлого, дата народження і смерті рекомендується гравірувати на боковій поверхні урни.

Урни з прахом після кремації і до їх поховання рекомендується зберігати у спеціальному сховищі крематорію.

У разі поховання урни з прахом у колумбарії рекомендується заповнювати певні секції або стіни колумбарію до повного їх заповнення з дотриманням вимог пунктів 2.3. та 2.7 Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань.

У разі коли ніхто не забрав урну з прахом (незатребуваний прах) рекомендується зберігати його в сховищі крематорію протягом року з дня кремації з подальшим захороненням в спільній могилі.

Утилізація кольорових металів після кремації тіла померлого здійснюється відповідно до законодавства.

Не рекомендується встановлювати вінки біля місця поховання урни з прахом померлого. Для цього рекомендується організувати спеціальне місце

покладання вінків та квітів від близьких померлого та після проведення громадянської панахиди їх прибирати згідно із правилами благоустрою населеного пункту, затвердженими сільськими, селищними або міськими радами.

Рекомендований термін зберігання вінків після проведення громадянської панахиди - вісім діб.

В колумбарії на місці поховання урни рекомендується встановлювати пам'ятну плиту з написом прізвища, ім'я, по - батькові та дати народження і смерті померлого.

Розміри ніш з пам'ятною плитою рекомендується облаштовувати відповідно до габаритів урн з прахом, стандарти яких затверджені Порядком утримання кладовищ та інших місць поховань.

Закриття колумбаріїв здійснюється відповідно до статті 23 Закону та чинних санітарних норм і правил.

**Начальник Управління благоустрою
та комунального обслуговування**

Ігнатенко О.П.